

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-21
Besvaras senast
2022-06-29 kl. 12.00

Till klimat- och miljöminister Annika Strandhäll (S)

2021/22:1764 Hälsoeffekter vid brytning av sällsynta jordartsmetaller

All gruvdrift hanterar stora mängder vatten och har stor påverkan på både omgivande miljö och befintliga vattendrag. Det är därför viktigt att vattenförvaltningen och ramvattendirektivet ägnas stor hänsyn vid prövning om bearbetningskoncession. Med tanke på samhällets ökade behov av sällsynta jordartsmetaller är det oroväckande att det i dagsläget finns ytterst få studier gjorda på vilka effekter brytning av dessa metaller har på hälsa och miljö. Det är därför oerhört viktigt att detta beforskas snarast men också att forskning för andra mer resurssnåla metoder utvecklas.

En av de få namnkunniga experterna på området, professor Julie Klinger, menar att det i dagsläget inte finns någon utvinningsteknik och/eller metod, då det gäller sällsynta jordartsmetaller, som är säker för vatten, hälsa och miljö. Att den så kallade försiktighetsansatsen används är därför ytterst angeläget då dessa gruvor prospekteras och bedöms. På Naturvårdsverkets hemsida kan följande läsas om hur försiktighetsprincipen ska tolkas: ”Bestämmelsen innehåller två principer, försiktighetsprincipen och bästa möjliga teknik. Försiktighetsprincipen innebär att försiktighetsmått ska vidtas redan om det kan antas att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada och olägenheter för människors hälsa och miljö. Det räcker således med att det finns en risk för skada eller olägenhet.”

Frågan ställs på sin spets i objektet Norra Kärr där vattenförsörjningen till cirka 600 000 sakägare kan komma att äventyras. Det är därför oroväckande att ta del av forskning som pekar på att det i dagsläget inte finns någon utvinningsteknik och/eller -metod, då det gäller sällsynta jordartsmetaller, som är säker för vatten, hälsa och miljö.

Med hänvisning till ovanstående vill jag fråga klimat- och miljöminister Annika Strandhäll:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att försiktighetsprincipen och ramvattendirektivet ska beaktas i tillräcklig grad inför beslut om bearbetningskoncession och kommande miljöprövning?

.....

Betty Malmberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch